Praktijkopdracht Ecogram

Wat is het?

Een praktijkopdracht waarin studenten het netwerk van een zorgvrager met behulp van een ecogram in kaart brengen en onderzoeken hoe formele en informele betrokkenen rondom de zorgvrager verbonden is.

Waar kun je het voor gebruiken?

De opdracht kan als voorbeeld of inspiratie worden gebruikt om samenwerking met informele zorg onderdeel te maken van onderwijs en stage. Studenten passen het onderwerp daarmee toe op een concrete situatie uit hun eigen praktijk. In de pilot werd de opdracht gebruikt binnen de leerwerkplaats en is afgesproken deze binnen VIG/Verpleegkunde van ROC van Amsterdam mee te geven tijdens de eerste stage.

Beschrijving opdracht opgesteld door ROC van Amsterdam en Hogeschool van Amsterdam

Het doel van deze opdracht is om het netwerk van een zorgvrager systematisch in kaart te brengen en de samenwerking binnen dit netwerk te analyseren. Een goed functionerend netwerk draagt bij aan de continuïteit en kwaliteit van zorg, waardoor de zorgvrager optimale ondersteuning ontvangt. In de beroepsrol van **Leider** binnen het verpleegkundig beroep (BN2030) is het essentieel om te begrijpen hoe formele en informele zorgverleners samenwerken en hoe deze samenwerking verbeterd kan worden.

Door middel van een **ecogram** visualiseer jij de relaties en onderlinge verbindingen tussen zorgverleners, mantelzorgers en andere betrokkenen. Vervolgens reflecteer je op jouw eigen rol als verpleegkundige in het bevorderen van een effectieve samenwerking. Deze opdracht helpt jou om inzicht te krijgen in netwerkzorg en je te ontwikkelen tot een proactieve verpleegkundig leider.

Na afronding van deze opdracht kan jij:

1. Een ecogram maken van het netwerk van een zorgvrager, inclusief formele en informele betrokkenen.
2. De rol en samenwerking binnen het netwerk analyseren en knelpunten signaleren.
3. Reflecteren op de samenwerking binnen het netwerk en suggesties doen ter verbetering.
4. In gesprek gaan met betrokkenen om de samenwerking en zorgcontinuïteit te bevorderen.

Opbouw

1. **Kies een zorgvrager** binnen je stage-instelling (in overleg met je praktijkbegeleider) en breng zijn of haar netwerk in kaart met een **ecogram**.
    - Informeel netwerk: familie, vrienden, buren, mantelzorgers.
    - Formeel netwerk: artsen, verpleegkundigen, fysiotherapeuten, casemanagers, welzijnswerkers, vrijwilligersorganisaties, etc.
2. **Analyseer het netwerk** en beantwoord de volgende vragen:
    - Hoe verloopt de samenwerking tussen formele en informele zorgverleners?
    - Waar zitten sterke punten en waar zijn knelpunten in de samenwerking?
    - Welke rollen en verantwoordelijkheden hebben de verschillende betrokkenen?
    - Hoe ervaart de zorgvrager zelf de ondersteuning vanuit zijn/haar netwerk?

3. **Reflecteer op je eigen rol als verpleegkundige leider**:
    - Hoe kun jij als verpleegkundige bijdragen aan een betere samenwerking binnen het netwerk?
    - Welke interventies of suggesties kun je doen om de zorg en ondersteuning te optimaliseren?
    - Hoe kun je multidisciplinair overleg en samenwerking stimuleren?

4. **Schrijf een kort verslag** (ongeveer 1500 woorden) waarin je jouw bevindingen beschrijft. Dit verslag bevat:
    - Het ecogram van de zorgvrager.
    - Een beschrijving en analyse van het netwerk.
    - Een reflectie op je eigen rol en mogelijke verbeterpunten.
    - Concrete aanbevelingen voor verbetering van de samenwerking.

Beoordelingsformulier

De opdracht wordt beoordeeld aan de hand van het beoordelingsformulier.

Beoordeling: Voldaan/ Niet voldaan

Beoordelingscriterium	Voldaan	Niet voldaan
1. Ecogram	Het ecogram is volledig en duidelijk. Zowel het formele als het informele netwerk van de zorgvrager is in kaart gebracht.	Het ecogram is onvolledig of onvoldoende duidelijk. Belangrijke onderdelen van het netwerk ontbreken.
2. Beschrijving van het netwerk	Er is een heldere beschrijving van de verschillende netwerkleden en hun rollen in de zorg voor de zorgvrager.	De beschrijving van het netwerk is onvolledig of onduidelijk. Rollen van netwerkleden worden niet goed toegelicht.

3. Analyse van de samenwerking	Er is een duidelijke analyse van de samenwerking binnen het netwerk, inclusief sterke punten en knelpunten.	De analyse mist belangrijke aspecten of bevat onvoldoende diepgang. Knelpunten worden niet goed benoemd.
4. Perspectief van de zorgvrager	De zorgvrager is betrokken bij de analyse. Er wordt ingegaan op zijn/haar ervaring met de ondersteuning vanuit het netwerk.	De zorgvrager is niet of nauwelijks betrokken. Er wordt niet ingegaan op de ervaring van de zorgvrager.
5. Reflectie op eigen rol als leider	De student reflecteert kritisch op de eigen rol en benoemt verbeterpunten in de samenwerking.	De reflectie is oppervlakkig of ontbreekt. De eigen rol als leider wordt onvoldoende toegelicht.
6. Aanbevelingen voor verbetering	Er worden concrete, onderbouwde en haalbare aanbevelingen gedaan om de samenwerking binnen het netwerk te verbeteren.	De aanbevelingen zijn niet concreet, onvoldoende onderbouwd of ontbreken.
7. Duidelijkheid en structuur van het verslag	Het verslag is logisch opgebouwd, goed leesbaar en bevat alle gevraagde onderdelen.	Het verslag is ongestructureerd, lastig leesbaar of bevat essentiële onderdelen niet.

Eindoordeel

- **Voldaan:** De student voldoet aan alle criteria of heeft maximaal één criterium waarop niet volledig wordt voldaan.
- **Niet voldaan:** De student voldoet aan twee of meer criteria niet.